

RDEČI PRAPOR

Izhaja v Ljubljani vsaki petek.

Naročnina za avstro-ogrske kraje za celo leto 5-44 K, za pol leta 2-72 K, za četrt leta 1-86 K; za Nemčijo za celo leto 5-96 K, za pol leta 2-98 K, za četrt leta 1-49 K; za Ameriko za celo leto 7-28 K.

Posamezna številka 10 v.

Reklamacije so poštne proste. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Inserati enkrat štiritopna pet- vrstica 20 vin, večkrat ceneje po dogovoru.

Glasiilo jugoslovanske socialne demokracije.

4. štev.

V Ljubljani, dne 25. januarja 1907.

Leto X.

NASLOVA: Za dopise, rokopise za list: Uredništvo «Rdečega Prapora», Ljubljana. — Za denarne pošiljave, naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo «Rdečega Prapora», Ljubljana, Frančiškanske ulice štev. 8/1.

Naš zbor.

Že začetkom prihodnjega meseca se snidejo v Trstu zaupniki naših organizacij na rednem zboru stranke, da si ustvarijo zanesljiv pregled dela in uspehov izza zadnjega zbora in da se temeljito pripravijo za nove naloge, ki zadenejo stranko v prihodnji dobi. Letošnji zbor se ima pečati v prvi vrsti s praktičnim delom in z aktualnimi rečmi. Programatična vprašanja in teorije stoje v ozadju. Zbor bode seveda socialističen in tudi njegova posvetovanja in sklepanja so posvečena končnemu cilju stranke. Osvoboditvi delavnega ljudstva iz železnega oklepa kapitalizma je namenjeno vse naše delo in tudi naš zbor mora upirati oči v nepremakljivi zadnji smoter. To je kakor pribito za nas in za naše nasprotnike: Socialni demokratje smo in ostanemo. V svojem načelnem stremljenju se ne izpremenimo niti za dlako, pa naj se nasprotniki norčujejo iz naših «utopij», ali pa naj skušajo zmanjšati veljavo delavskega hrepenenja po popolni osvoboditvi. Ali za naš program in končni smoter nas ni strah. Od vseh začetkov organiziranega, zavednega delavskega gibanja opazujemo sami in opazujejo lahko naši nasprotniki, da svobodna beseda v naših vrstah ne more nikoli postati nevarna socializmu. Doživeli smo na sestankih socialnih demokratov hude spopade, in če je bilo včasih obžalovati, da so razburjene strasti preskočile meje, ki bi jih morala začrtati razsodnost, so bili vendar redno prevarjeni naši nasprotniki, ki so vedno pričakovali razkol ali razpad stranke, a ga niso nikoli doživeli.

Na našem letošnjem zboru ni pričakovati razburljivih kriz. O marsikaterem vprašanju se pojavijo lahko različna mnenja in strankin zbor ima ravno namen, da se jih sliši. Ali vsa nasprotja, ki se utegnejo pokazati, bodo neskončno oddaljena od nesoglasja v načelih; v vsaki stvari se pojde le zato, katera sredstva so bolj primerna, katere poti so bolj praktične za izvršitev dela in za doseg cilja. Prav zato je pa želeli svobodne debate in mnogobrojne udeležbe v razpravah, da se pojasni vsako stališče, da se utemelji vsak nazor in da se skupnost tem ložje izreče za tisto, kar je najboljše.

Zdi se nam, da se s poročili letos ne bode izgubilo preveč časa. Tista otroška leta stranke, ko je mislil vsak zaupnik, da mora obsirno razložiti najmanjši dogodek v svojem kraju, so minula in z razvojem stranke gine tudi malenkostno kritikarstvo, na njegovo mesto pa stopa premišljena, temeljita, na višjem stališču stoječa kritika. Mnogokateri posameznosti odpadajo s strankinega zbora vsled razširjene organizacije; detalje, ki so prej obremenjevali naše kongrese in jim jemali nujni čas, prevzemajo okrajne in krajevne konference.

Vprašanje, ali je stranka delala, je letos lažje rešeno, kakor na vseh dosedanjih zborih; odgovor dajejo naši uspehi, daje ga pozicija, ki si jo je priborila stranka v slovenskem javnem življenju. Da nismo dosegli vsega, kar bi bili radi, je druga stvar, ki pa je razumljiva človeku, če noče prenašati sanj v resnično življenje. Kakor vsak organizem, je tudi socialna demokracija produkt razmer, katerih tudi najmočnejša volja ne more sama popolnoma premagati, ako nedostaje vseh potrebnih sredstev. Največji nezadovoljnosti smo pač sami in tako bode ostalo, dokler ne izvojuje socialna demokracija končne zmage.

Tehtne so pa naloge, ki jih ima strankin zbor rešiti za prihodnost.

V prvi vrsti stoji vprašanje organizacije, glede katere je pač jasno, da ji mora služiti za podlago nova razdelitev volilnih okrajev. V čisto slovenskih okrajih, kjer je zadostno število delavstva in pristašev stranke sploh, ne bode težav za praktično izvršitev te naloge. Kjer se niso konstituirane okrajne organizacije, se mora to zgoditi v najkrajšem času. Ali tudi v narodno mešanih volilnih okrajih, v katerih prihaja slovensko delavstvo sploh v poštev, se mora, kjer se še ni zgodilo, ustanoviti take organizacije, ki morajo seveda v splošno delavskih stvareh delovati sporazumno z organizacijami drugih narodnosti. Stvar je popolnoma jasna. Na skupnem kongresu na Dunaju leta 1897. je bila sklenjena strankina organizacija po narodnostih, sklep je veljaven in izvršiti se ga mora do zadnjih skrajnosti. S tem sklepom je v stranki ustanovljena narodna avtonomija in naša stvar je, da jo porabimo povsod. Kamor naša organizacija doslej še ni dosegla, tja si mora odpreti pot. V drugi vrsti pa je treba organizacijo izvesti tudi v detaljih; s cesto, odnosno s hišno organizacijo se ne sme odlašati nikjer več in kjer še ni izvedena ali izpopolnjena, se mora to zgoditi nemudoma, vsaj takoj po končanem zboru.

Taktika je vprašanje, s katerim se mora pečati vsak zbor. Načelo je stalno in tako vidno, da ni mogoče, sumiti o njem. O postopanju so pa mnenja prav lahko različna. Dnevni boji zahtevajo pogostoma različna sredstva; vsa niso enako koristna in zato se je treba vsakokrat pomeniti o njih. Nekaj pa je gotovega, kar zbor nedvomno potrjuje, Poleg duševne in materielne požrtvovalnosti strankinih organov, poleg dela, zanimanja in resnične navdušenosti strankinih pristašev imamo zahvaliti največ uspehov dostojnemu nastopu v javnosti, ki ga je stranka naravnost forsirala. V političnih bojih na Slovenskem je zavladala že skoraj neverjetna podivjanost; pograbila je časopisje, zlasti polemiko, razgrajala je na shodih, posezala je celo v privatno življenje. Ves boj je bil že zastrupljen in pojavila se je nevarnost, da se odvrnejo vsi količkaj tenkočutnejši elementi od takega javnega življenja in prepuste polje popolnoma brutalnosti in terorizma. V najvišarnejših časih pa je ohranila socialna demokracija vzorno disciplino in s svojim odločnim nastopom je prisilila tudi nasprotnika, da so vsaj deloma tudi v svojih vrstah omejili nekdanjo surovost; kajti barbarizem nasprotnikov je le polnil vrste socialnih demokratov.

V tem oziru je naša taktika nespremenljiva tudi za prihodnost, kajti izkušnja nam je zadostno pokazala, da je sicer včasih zelo mikavno geslo «klin s klinom», da se pa končno maščuje vsaka surovost nad tistim, ki jo uganja. In če mora skrbeti socialna demokracija z vso vnetjo za vzgojo delavstva in že zaradi tega strogo paziti na olikanost pri vsakem nastopu, je to še posebno potrebno na Slovenskem, kjer je že itak na vsakem polju premalo delavnih moči in je pravo hudodelstvo, ako se odganja s surovostjo še tiste, ki se jih ima. Tak luksuz si lahko dovolijo veliki in bogati narodi, ne pa mi. To sankcionira nedvomno tudi strankin zbor.

Naš tisk.

Ko je izvrševalni odbor sklenil, izdajati «Rdeči Prapor» ob času državnozbornih volitev dnevno, je vedel, da ugodni s tem splošni želji, vedel je pa

tudi, da je naloga težka, kajti za uresničenje takega sklepa je treba za naše razmere ogromnih sredstev. Socialna demokracija je stranka delavcev, ki nimajo premoženja; v reptilnih fondih ni krme za delavsko časopisje, prijateljev, ki bi darovali stranki tisočake, nimamo, s pastirskimi listi tudi ne moremo nikomur ukazovati, naj nam preskrbuje dedščine. In če se godi organizacijam naših sodrugov tuintam bolje nego nam, imajo tudi tem širši delokrog in večje potrebe; kar dobé, rabijo res sami.

Odkazani smo torej popolnoma na lastne moči. Ali izvrševalni odbor je vedel, da sme računati s požrtvovalnostjo, kakršne je zmožno samo delavstvo; vedel je tudi, da pozna naše delavstvo pomen neodvisnega, močnega časopisja, ter razume, da žrtvuje vse, kar stori za svoj tisk, svoji lastni koristi. Odziv med delavstvom je že doslej tak, kakor smo ga pričakovali in ako store vsi, ki so doslej že zaostali, svojo dolžnost, je izključen vsak dvom, da se ne bi uresničil sklep. Seveda je treba še intenzivnega dela; prepričani smo pa, da se oglasi v pravem času še listo število naročnikov, ki je nujno potrebno. Opozorjamo pa somišljenike, naj pridno agitirajo tudi zaradi tega, ker ni treba le, da dobi dnevnik toliko naročnikov, kolikor jih mora absolutno biti, ampak čim več jih bode, tem boljši bode list. Vabimo pa tudi tiste, ki simpatizirajo s stranko, ne da bi bili delavci, naj ji pomagajo s tem, da se naroče na list in da ga priporočajo in razširjajo v svojih krogih.

Odkar se je začela razširjati agitacija za provizorični dnevnik, so se pa jeli množiti glasovi, ki zahtevajo več. Od vseh krajev se oglašajo želja, naj bi izhajal «Rdeči Prapor» trajno kot dnevnik. Teh glasov je že toliko, da ne more izvrševalni odbor ostati gluha. Veselo znamenje je, da zanimanje za časopisje med delavstvom tako narašča; v njem je pač najboljši dokaz, da je bilo naše dosedanje delo uspešno.

Ali ko je imel izvrševalni odbor sklepati o dnevniku, ni smel slediti svojim lastnim željam, temveč moral je resno in oprezno preiskati razmere. Ne le da ni hotel in mogel prekoračiti svoje kompetence, temveč je moral tudi jako trezno razsoditi, kaj je za tako podjetje potrebno in kaj je mogoče.

Odmev, ki ga nahaja naš poziv za začasní dnevnik, je pa utrdil v izvrševalnem odboru prepričanje, da prihaja čas, ko kaže, narediti poskus z načrtom, o katerem se je že pogostoma posvetoval in ki ga je razmotrival z raznih stališč.

Ako bi bilo mogoče, trajno izpremeniti «Rdeči Prapor» v dnevnik, bi bil to gotovo ogromen napredek in za stranko velikanska korist. Delavci bi dobili tedaj list, ki bi res lahko zadostoval svoji nalogi, da bi bil dobro izobraževalno sredstvo, pa tudi močno orožje v vseh bojih delavstva. Dnevnik bi bil propagandistično in agitacijsko sredstvo prve vrste, posredoval bi delavstvu množino znanja, branil bi njegove interese, varoval bi ga krivičnih napadov in vodil bi ga v njegovem napredku, tako da bi se delavski boj res lahko skrajšal za mnoga desetletja.

Toda izvajanje trajnega dnevnika je nekaj drugega, kakor začasna izdaja. Dva meseca gre, ako dobi list potom naročnine toliko, kolikor iznašajo stroški. To ni malo; ali mogoče je. Ako hoče dnevnik trajno izhajati, mora imeti močno finančno podlago, katera ga lahko varuje katastrof. Svota, ki je za to potrebna, je za delavske razmere resnično ogromna. Vendar ne misli izvrše-

valni odbor, da bi odgovoril na vsestransko željo s kratkim «ni mogoče». Za svojo nalogo smatra, povedati delavstvu, kako bi bilo mogoče, da se izpolnijo njegove želje. In takoj bodi povedano: Lahko ni, ali mogoče je, ako imajo delavci železno voljo in potrebno požrtvovalnost.

Izvrševalni odbor hoče strankinemu zboru predložiti ustanovitev tiskovne zadrage v smislu združnega zakona. Naloga te zadrage bi bila, izdajati dnevnik, povrh pa druge redne in izvenredne tiskopise, kakor majski list, koledar, brošure, popularne in znanstvene socialne knjige itd. Da bi bil uspeh takega podjetja velikanski, je nedvomno. Ali ker bi bila potrebna tako velika svota, da bi bili tudi posamezni deleži z ozirom na materialne razmere delavstva dosti veliki, naj bi bilo mogoče, da bi vplačali posamezni udje svoje deleže lahko tudi v obrokih.

Izvrševalni odbor je prepričan, da bi bil načrt ob sedanjem zanimanju delavstva, ob splošnem razvoju stranke in ob stalnem priraščanju tudi iz vrst inteligence, izvediv. Seveda bi bilo treba neizmerno pridnega dela, jeklene volje in velike požrtvovalnosti. Tisto število udov, ki je potrebno, bi se v sedanjem stanju stranke na Slovenskem z dobro agitacijo lahko dobilo.

Strankin zbor bode imel priložnost, razpravljati in sklepati o načrtu, ki bode delegatom natančneje razložen. Za sedaj pa priporočamo vsem, ki se zanimajo za naše časopisje, naj resno prevdario stvar, ki je za stranko ogromnega pomena.

Sodrugil

V smislu strankin角度 določb in sklepov zadnjega rednega zbora razpisujemo

V. redni strankin zbor

Jugoslovanske socialne demokracije
in ga sklicujemo na

2., 3. in 4. februarja 1907

Velika dvorana V TRST Ulica
«Del. doma» Boschetto 5

Provizorično predlagamo sledeči dnevni red:

1. Poročila.
2. a) Organizacija in taktika.
b) Volitve leta 1907.
3. Časopisje in tisk.
4. Prihodnji mednarodni socialistični kongres.
5. Socialna demokracija in jugoslovanstvo.
6. Določitev kraja za prihodnji zbor in eventualija.

Vse organizacije, ki imajo po strankin角度 določbah pravico do udeležbe na strankinem zboru, pozivamo, da pravočasno izvolijo svoje zastopnike in jih naznanijo izvrševalnemu odboru. Z ozirom na posebno važnost tega zbora, ki mu pritika zlasti vsled predstojećih volitev, vabimo vse organizacije, naj se poslužijo svoje pravice in naj vsekakor določijo svoje zastopnike.

V Ljubljani, 9. decembra 1906.

Izvrševalni odbor
jugoslov. soc. dem. stranke.

Strankine ustanove določajo glede strankin角度 zborov sledeče:

Redni občni zbor je vsako drugo leto. Delegete za strankin角度 zbor določijo sodrugi posameznih okrajev in krajev. Kraji, kjer imajo žensko organizacijo, smejo poleg sodrugov določiti tudi sodruginje za delegete. Parlamentarni zastopniki stranke in izvrševalni odbor morajo na strankin角度 zbor in imajo tam sedež in glas. Organizirani sodrugi posameznih industrijskih skupin imajo pravico poslati iz vsakega volilnega okrožja po enega delegata, ki ima glas; volitev teh delegatov posreduje odbor volilnega okrožja.

Domače stvari.

5000 kron je dobil «Rdeči Prapor» z Dunaja, da more izhajati ob času državnozbornih volitev kot dnevnik. To vest je priobčil «Slov. Narod» in je povzročil z njo fatalne posledice. Mirno je sedel naš upravnik na svojem stolu in pobožno, kakor se spodobi, je čital liberalno glasilko. Naenkrat je planil pokoncu. In to se je zgodilo s takimi znamenji, da smo se vsi ustrašili. Bil je grozen trenotek. Kocmur je zaklical: «Brž po dr. Robido!» Hitro je poskočilo nekoliko sodrugov, a bilo je že prepozno; upravnik je že izginil kakor kafra. Kaj bo sedaj? Kaj se je pravzaprav zgodilo? Vsi smo se spogledovali, nekateri so majali z glavo, drugi so nekam sumljivo polagali prst na čelo. Bali smo se pa, da si stori revež kaj huidega. Brez vseh formalnosti smo dirigirali nekoliko sodrugov k Ljubljani, nekateri so hiteli pod Tivoli, da bi prepre-

čili nesrečo, ako bi bil še čas; zopet drugi so se razkropili po Ljubljani, pa so iskali, iskali — a nikjer sledu. Končno ga zasači Tokan na Dunajski cesti. A kakšen je bil! Razmršeni lasje, izbuljene oči, drhteč po vseh udih; malo da ni podrl Tokana. Ta se vendar ohrabri in ga vpraša: «Kam?» Nekaj časa stmi Berdajs predse, kakor človek, ki ga vodi luna; naposled se mu izvije iz grla: «Pet taužent! Pet taužent!» In že dirja naprej, proti Šelenburgovim ulicam, pa smukne skozi poštna vrata. Tokan ga komaj dobiti, z druge strani pride ves brez sape Mlinar. Berdajs pa teka po stopnicah gor, dol, od oddelka do oddelka in vprašuje: «Kje je tistih pettaužent za nas?» — Rajši zamolčimo, kako so uradniki gledali. Zadostuje naj, da sta dobila Mlinar in Tokan na srečo azistenco nekaterih mizarjev in kovinarjev, ki so spravili reveža diskretno domov in tam so ga zavijali 48 ur zaporedoma v mokre rjuhe; on pa je le zanešeno vzdihoval «pet taužent, pet taužent». In če se ni utrudil, ponavlja te besede še sedaj. — Toda ker je prišel «Narod» na sled našim finančnim zvezam, priznajmo resnico; pred njegovimi Argusovimi očmi sploh ni mogoče skrivati ničesar. Torej: Ali «Narod» ni bil dovolj natančno informiran, ali pa ste po tiskovni pomoči izpadli dve ničli. Dobili namreč nismo 5, temveč 500 tisoč. Vrhutega pa je umrl Mlinarju doslej neznan stric v Ameriki in mu je zapustil 500.000. Čobal je zadel glavni zgoditek s 500.000 in liberalci nam dajejo iz posebne simpatije tudi 500.000, tako da začnemo okroglo z dvemi milijoni. Za dva meseca bo že. Kdor pa ne verjame, plača groš. Morda se tudi tako kaj nabere za tiskovni sklad.

O socialnodemokratskih kandidaturah se razširja toliko fantastičnih legend, da bi se človeku, ki jih posluša, lahko zmešalo v glavi. Čudno je, da so o socialističnih namenih vsi boljše poučeni, nego socialisti sami. Nam se ne mudi tako zelo s kandidaturami, ker se nam zdi sistematično delo bolj važno in potrebno, kakor tamtam. Kakor je bila pri nas vedno navada, bodo o vsem, česar je treba, sklepali kompetentni faktorji in zgodilo se bode vse lepo po vrsti. Naši somišljeniki bodo pravočasno izvedeli vse in naj se nič ne puste begati od nasprotnikov, ki ne žele menda nič drugega, kakor da povzročijo zmešnjave.

Kaj je s kranjskim deželnim zborom? Ako se sme verjeti raznim glasovom, bodo meseca aprila sklicani deželni zbori na daljše zasedanje. Dela jih čaka dovolj. Zato je nujno tudi vprašanje, kaj bode s kranjskim deželnim zborom. V krogih, ki bi bili lahko dobro poučeni, se vzdržuje trditev, da se ga sploh ne namerava sklicati, ampak da bode vlada enostavno počakala na konec zakonodajne dobe in ga tedaj razpustila. Tako ravnanje bi bilo popolnoma nepravilno. To nikakor ni pot, po kateri naj pride vlada iz zagate. Ravno kranjski deželni zbor ima toliko nujnih nalog, da bi itak le najnujnejše težko opravil, tudi če bi se mu dalo dosti časa. Med temi nalogami je tudi volilna reforma. Če so bile v zadnjem zasedanju težave, je naloga vlade, da jih skuša odpraviti. Ravno večna obstrukcija v deželnem zboru dokazuje, da je potrebna temeljita izprememba, ako naj postane provincialni parlament zmožen za delo. Kako pa naj se to doseže, ako obvelja za nove volitve stari volilni red? Ako se hoče drugačen zbor, je treba drugačnih volitev. Zato pa je treba sklicati deželni zbor in v njem skrbeti, da se zgodi, kar je potrebno, ne pa vtikati glavo v pesek kakor noj.

Pod firmo «Obrambno zveze zavednih obrtnikov» skušajo klerikalci privabiti kranjske, predvsem ljubljanske obrtnike v svoj volilni tabor. Rutinirani kakor so, se delajo nepristranske, dobro vedo, da klerikalizem le še nima dovolj moči, kakor bi radi. Nič se ne bodemo čudili, ako bode gospod Kregar, kadar bo kazalo, zabavjal tudi klerikalcem. Saj namen posvečuje sredstva. Resnično pa ostane vendar, da je imela še vsaka akcija, katero je Kregar začel pri obrtnikih, cilj, da privede obrtnike kakorkoli pod klerikalno streho. In tako je tudi sedaj. Da je gospod Kregar klerikalci, ni novost; «Slovensko ljudsko stranko» je že oficiojno zastopal in zato je malo hud poper, ako hoče obrtnikom dopovedati, da mu ni klerikalizem nič mar.

Nov poštni tarif je uveljavljen z dnem 16. januarja. Poština za pisma je izpremenjena predvsem v lokalnem prometu. Lokalna pisma je poslej frankovati ravno tako kakor druga z znamkami po 10 (ne več po 6) vinarjev. Za pisma izven mesta se plača do 50 gramov po 10, nad 50 gramov po 20 vinarjev; za nefrankovana pisma do 20 gramov 20, nad 20 gramov 40 (ne 30) vinarjev. Za nezadostno frankovana pisma se plača dvojno pomanjkljivo pristojbino. Za dostavljanje se plača: Za pisma do 1000 kron 10 vinarjev, nad tisoč kron po 20 vinarjev; za pakete brez vrednosti in do 1000 kron vrednosti do 5 kilogramov 10 vinarjev, nad 5 kilogramov 20 vinarjev; za pakete višje vrednosti še po 20 vinarjev za 5000 kron. Za poštno in plačilne nakaznice do tisoč kron se plača po 6 vinarjev. Za aviziranje vrednostnega pisma ali paketa se plača 4 vinarje. Pri ekspresnih pošiljkatvah ostane tarif po 50 vinarjev za paket in 30 vinarjev za pismo le, ako ni naznačena vrednost, ali ako ne presega 1000 kron; sicer je plačati za vsakih 5000 kron vrednosti še 20 vinarjev povrh. Za pisma, ki

obseže na pošti (poste restante) je plačati po pet vinarjev, ako leže nad 8 dni. Ako se pisma pošlje za adresatom, je treba tudi za to pošiljatev plačati normalno poštino. Brzjavni blanketi veljajo poslej 2 vinarja. Za lokalne brzjave se plača ravno toliko, kakor za druge.

Ljubljanski okrajni odbor, ki je bil izvoljen na zadnji konferenci, je imel v ponedeljek, 21. t. m. sejo, na kateri se je konstituiral. Za načelnika je bil izvoljen sodrug Kocmur, za namestnika sodrug Vičič, za tajnika sodrug Petrič, za blagajnika in dopisnika sodrug Bartel, za knjigovodjo pa sodrug Pogačar; v kontrolo sodruga Avbelj in Tokan. Seje sta se udeležila tudi volilna odseka za Ljubljano in za ljubljansko okolico. Razpravljalo se je o prihodnjih državnozbornih volitvah in o volilni organizaciji. Sklenilo se je, da se priredi v nedeljo, 10. svečana velik shod, ki ima sklepati o volitvah in o lokalnih kandidaturah. V nedeljo, 14. svečana bode razširjena konferenca vseh mestnih zaupnikov.

Za strankin角度 zbor nam je poslal sodrug Jaka Škrbič daljši dopis, v katerem konkretno priporoča fuzijo «Napreja» z «Rdečim Praporom».

Uradniške plače igrajo sedaj veliko vlogo v meščanskem časopisju. Vsaka stranka bi rada prepričala uradnike, da imajo samo njej zahvaliti listu skromno izboljšanje, ki je bilo sklenjeno. Vsako najneznatnejše glasovanje se citira in izvaja se iz njega, da ne bi bilo niti vinarja priboljška, ako ne bi bilo po «Narodu» liberalcev, po «Slovincu» pa klerikalcev. Če bi hoteli prijatelji uradništva povedati resnico, bi morali priznati, da so vse to samo predvolilni manevari, kakor je bila regulacija sama sklenjena zaradi volitev. Pravi vir ureditve plač je bila — volilna reforma. Pri splošni volilni pravici bodo tudi uradniški glasovi šteli več kakor poprej, kajti volilna pravica postane šele po reformi individualna. Zato se je spravila zbornica v zadnjih urah nad regulacijo in zato se je cedila simpatija do uradnikov iz ust najbolj kapitalističnih poslancev. Socialni demokraciji se ni treba bati te demagogije, saj pričajo dogodki sami, da mora inteligenca dela prejalisej najti pot v socialistični tabor. V mnogih krajih so uradniki že storili odločilni korak, kjer ga pa še niso, ga store, kadar jih izkušnje še bolj temeljito pouče, da drugje nimajo pričakovati resitve. Splošno pa podcenjujejo meščanske stranke inteligenco uradništva naravnost predrzno. O liberalcih vedo tudi uradniki, da so o njih razmerah ravnotako slabo informirani, kakor večinoma o vseh drugih, za katere se niso brigali. Klerikalci so pa tudi čudni patroni, ako mislijo, da uradniki res ne vedo, kako govore njih poslanci na kmetih o uradnikih in kako pišejo o njih tisti listi, ki so namenjeni «nižjemu ljudstvu».

Gospod dvorni založnik Matthian je zopet začel provocirati mizarske pomočnike kakor leta 1905. s tem, da jim žuga z odpustitvijo starejših delavcev. Pravi, da je pomanjkuje dela. Ali zdi se nam, da ga vodijo druge misli in da je drugje iskati prave vzroke. Toda o tem ob drugi priliki. Nikar pa naj gospod Matthian ne meče delavcem peska v oči, ko vendar sam priznava, da ima svoje namene. Ako se hoče dajati delavcem dela na dom, v delavnici pa ne, tedaj se lahko ugame, odkod piha sapa. Tudi če bi bilo res nekaj manj dela, vendar to še ne bi bil razlog, da bi metal na cesto delavce, ki so mu leta in leta pomagali, nakopičevati, kar ima. Tudi v drugih delavnicah ni ob tem času preobilnega dela, vendar se ne sliši nikjer, da bi postopali delodajalci s svojimi starejšimi delavci tako brutalno in brezobzirno, kakor hoče krščanski gospod Matthian. Previdni delodajalci računajo v časih slabe konjunktore s tem, da bodo potrebovali delavce zopet nujno, kadar se pomnoži delo, pa regulirajo razmere s skrajšanjem delavnega časa. Ali gospod Matthian ima, kakor se vidi, slabe svetovalce in če jih bode dolgo poslušal, se utegne uresničiti, s čemur se danes norčuje, namreč da zapre svojo tovarno. Ako prijadra tako daleč, naj se le zahvali svojim dobrim svetovalcem in svetovalkam. Če pa hoče zapreti tovarno, ne bodo delavci prav nič vzdihovali. Mislili smo, da bodo imeli pomočniki v tem podjetju nekaj časa mir, ker so se plačilne razmere po dolgih in dosti težkih bojih izravnale vsaj s tistimi po drugih delavnicah. Ali gospod Matthian misli menda drugače. Vsekakor bodo delavci znali braniti svojo kožo.

Nekateri liberalci izkušajo bojkotirati «Rdeči Prapor». Seveda le bolj na tihem. Ni nas strah tega fanatičnega sovraštva, ki je slabo izpričevalo za nje, ne pa za naš list; samo čisto skromno bi si dovolili vprašanje, kaj bi bilo, ako bi socialni demokratje bojkotirali «Slovenski Narod»?

O slovenski zgodovini poučuje neki Branirod socialne demokrate v «Edinosti», roteč jih, naj glasujejo na Koroskem za «slovenskega» kandidata. Učimo naj se od čeških in poljskih socialnih demokratov, nam pravi in da bi nas bolj omeščal, pravi celo, da si pridobiva socialna demokracija vsled svojega jasnega programa v resnici vedno več simpatij in tal. Za nas je to le vsled tega zanimivo, ker stoji v — «Edinosti», v tisti «Edinosti», ki bi zatrla socialne demokrate kakor stence, ako bi mogla. Končno je vse tisto lepo. Nastopanje čeških in poljskih socialnih demokratov nam ni skrivnost; tudi slovensko zgodovino poznamo precej. Kaj pa storimo v tretjem koroskem okraju,

Na omenjenem občnem zboru je podal predsednik obširno poročilo o dosedanjem delovanju ali bolj rečeno o nedelovanju organizacije ter je povedal, kako so se morali nekateri sodrugi truditi, da so postavili organizacijo zopet na pravi tir. Organizacija črevljarjev v Trstu bi morala šteti najmanj 3000 članov, kajti tako je število tukajšnjih črevljarjev, katerih večina se ne zaveda svojega dosedanjega položaja, marveč se zadovoljuje z uprav beraškimi mezdami in dela po 13 do 14 ur na dan. Toda to stanje mora enkrat končati in naloga novega odbora bo, da žrtvuje vse svoje moči v svrhu povečanja števila članov, da utrdi organizacijo, potom katere edino si bodo zamogli tržaški črevljarji izboljšati svoje dosedanje nečloveške razmere. Nato so se vršile volitve in so bili izvoljeni v novi odbor: Odorik Visintini, Josip Petejan, Peter Kreiner, Alojzij Buzik, Ivan Holaš, Ivan Čjan, Valentin Lizzi, Alojzij Sersa, Josip Ravasini, Fran Mazonara in Drago Vrabc. — Nadalje se je izvolil poseben odsek, katerega naloga je proučiti, ali bi se ne moglo ustanoviti črevljarjsko produktivno zadrugo. — Ko so se govorili razni sodrugi, je predsednik zaključil ta pomembni občni zbor. Slovenskim črevljarjem priporočamo, da se tudi oni po vzgladu italijanskih tovarišev pridružejo temu društvu.

Zveza uslužbencev c. kr. glavnih skladišč v Trstu. V nedeljo 6. t. m. ob 10. uri zjutraj je bil v delavskem domu redni občni zbor naslovljene zveze. Predsednik I. Jedrejčič je podal obširno poročilo o društvenem delovanju, iz katerega je razvidno, da je zveza tekom leta res služila svojemu namenu in da se imajo delavci zahvaliti le svoji solidarnosti, da se je njih gmotno stališče v tem letu znatno izboljšalo ter da imajo društvo, ki jih danes brani pred krivicami in jim je podlaga k izboljšanju in osamosvojenju, Blagajnik A. Novak je podal poročilo blagajne, iz katerega je razvidno, da ima danes društvo 5735.32 kron premoženja. Oba poročila se je soglasno sprejelo. Nato je predsednik izjavil razpust dosedanje lokalne zveze in podal besedo sodrugu Pagniniju, ki je v obširnem govoru pojasnil pomen in važnost centralistične organizacije ter konstatiral krajevno skupino delavcev in delavk, uslužbenih v trgovskem, prevoznem in prometnem delu v Avstriji.

V vodstvo te krajevne skupine so bili izvoljeni: predsednik, naš delavni sodrug A. Jernejčič; podpredstnik Ludvik Rösler; tajnik Fran Skočijaj; njega namestnik Romej Palento; blagajnik Josip Penne in knjižničar Ivan Kaiss. Novoizvoljeni predsednik prevzame nato novo mesto in se zahvali v imenu odbora za izkazano mu zaupanje ter priporoča delavcem glavnih skladišč, naj ostanejo tudi v nadalje solidarni in zvesti novi organizaciji. Premoženje tukajšnjega društva, ki iznaša, kakor rečeno 5735.32 K, se je sklenilo izročiti novoustanovljeni podružnici omenjene zveze. Zbor se je zaključil šele po daljši razpravi o novem organizatoričnem delu, ki ga ima izvršiti nova skupina. — Naznanjati moramo posebej, da so pristopili »Zvezi delavcev in delavk, uslužbenih v trgovskem, prevoznem in prometnem delu v Avstriji« kot tržaške podružnice razven uslužbencev glavnih skladišč tudi dosedanje lokalne organizacije »delavcev proste luke«, »težakov«, »lesnih delavcev«, »voznikov«, »pometačev« i. t. d., kar se mora posebej priznati kot uspeh dela tukajšnjega slovenskega in italijanskega strokovnega tajnika namreč sodruga Kopača in Pagninija.

Urad za statistiko dela se je začel pečati s preiskavanjem kolektivnih delavnih ugovorov, iz česar je razidno, da se tudi oficijelno ne more več prezirati uspehov strokovnih organizacij, med katerimi so skupni delavni ugovori posebno važni. Po statistiki omenjenega urada, objavljeni v glasilu »Soziale Rundschau«, se je sklenilo leta 1905 94 takih ugovorov, in sicer: Na Dunaju 44, na Nižjem Avstrijskem 11, na Gornjem Avstrijskem 1, na Solnograškem 2, na Štajerskem 7, na Koroškem 1, na Kranjskem 1, na Primorskem 2, na Tirolskem 5, v Pragi 2, na Češkem 7, na Moravskem 8, v Galiciji 2, v Bukovini 1. Samo 33 ugovorov je bilo sklenjenih za posamezne delavnice, pri vseh drugih se je uredilo delavne razmere za več prometov. Pri 53 ugovorih je bil namen, ustvariti tarifne zveze za celo stroko bodisi enega kraja ali pa večjega področja. Dva ugovora sta veljavna za celo državo. Po strokah se dele ugovori: Lončarji 3 (2 za posamezne, 1 za več podjetij); kovinarska in strojna industrija 32 (22 za posamezna, 10 za več podjetij); lesna industrija 9 (2 posamezna, 7 za več prometov); kožna in dlačna industrija 5 (4 posamezni, 1 za več prometov); tekstilna industrija 1, tapetarska obrt 2, obrt za oblačila 2, papirna industrija 3, živežna industrija 7, stavbinstvo 25, tiskarske obrti 2, prevozna obrt 3.

Strokovna konferenca za Gališko, ki je zborovala 7. in 8. decembra v Přemyslu, je bila sprejeta sledeča resolucija: »Strokovne organizacije, ki vodijo gospodarski in kulturni boj delavstva, tvorijo bistven del modernega delavskega gibanja, katero vodi v Avstriji socialna demokracija. Oslobojitve delavstva iz kapitalističnega jarma ni mogoče doseči brez sočasne politične akcije, katero vodite v naši deželi poljska in rusinska socialno-demokratska stranka, ki ste obe dela skupne

avstrijske stranke. Strokovna konferenca izreka prepričanje, da mora ostati strokovno gibanje v nerazdružljivi dotiki s političnim gibanjem. Zaradi tega se obrača konferenca do takozvanih separatističnih židovskih delavcev ter jih poziva, naj spoštujejo sklepe vseh strankinih instanc in naj se organizirajo v okvirju deželne stranke, ki pripada skupni avstrijski socialni demokraciji. Do strokovne komisije se pa obrača konferenca s pozivom, naj ne ustanovi nobenih posebnih skupin, ki stoje pod vodstvom sovražnih političnih strank, zlasti tudi ne »židovske socialne demokracije«, ki razbija na strokovnem polju enotnost stranke in za katero ni prostora v avstrijski socialni demokraciji.»

Zveza tekstilnih delavcev v Nemčiji je prekoračila število 100.000 članov. Njeno glasilu »Der Textilarbeiter«, ki se je preselilo v Berlin, ima 100.000 izvodov naklade. Zveza in list sta bila ustanovljena v času zloglasnega zakona proti socialistom in sta pretrpela huda preganjanja.

Socialni pregled.

Komisija za preprečenje nezgod je imela pretečenega meseca po preteku štiriletne brezdelavnosti ustanovni zbor za drugo funkcijsko dobo. Minister Fort je pozdravil komisijo, ali zastopnik delavstva sodrug Siegel je izjavil, da so izgubili delavci upanje na uspešnost komisije ter nočejo biti prazna dekoracija; ako izprevidijo, da nima komisija namena, bodo odložili mandate. — To je lahko razumeti, ako se pomisli, da je izdelala komisija pred 6 leti podpore za preprečenje nesreč pri visokih stavbah, da pa so vzlic groznim stavbinskim nezgodam še danes nevpštevani. Za predsednika komisije bil izvoljen poslanec Oto Günther, ki je bil nekaj generalni ravnatelj stavbinske tvrdke R. Ph. Waagner, pri kateri se je zgodilo le v dobi od 4. januarja do 11. majnika 1897 112 nezgod; vsled česar so takrat socialno-demokratski poslanci interpelirali v državnem zboru. V takih razmerah res ni veliko pričakovati od te komisije.

Češka socialnodemokratska stranka je imela o božičnih praznikih na Vinogradih pri Pragu svoj sedmi redni zbor, katerega se je udeležilo 369 delegatov. Zbor je podal sliko naravnost velikanskega razvoja češke socialne demokracije. Stranka je zadnje leto tako narasla, da je človek od tega silnega napredka naravnost osupnjen. Iz tajnikovega poročila je razvidno, da ima stranka danes 1537 krajnih organizacij, ki lahko tekom 24 ur mobilizirajo 100.000 sodrugov. O parlamentarnem delovanju je poročal poslanec sodrug Hybeš, o volilni reformi sodrug Němec. Stranka se udeleži volilnega boja samostalno v vseh čeških volilnih okrajih. O organizaciji za volitve je govoril sodrug dr. Soukup, ki je opozarjal, da pridejo v poštev glavna tri vprašanja: 1. Kakšna so tla; 2. kakšna bode nova volilna akcija; 3. kakšne naloge ima bodoči parlament. Podlaga za delo je popolnoma nova, situacija ni jasna, ali nedvomno je, da izginejo nekatere stranke popolnoma s površja. Naloge bodočega parlamenta bodo daleč segajoče. V socialno-političnem oziru je neizogibno starostno zavarovanje in reforma zavarovanja proti nezgodam; na političnem polju je pa tudi polno nalog, kakor

vprašanje militarizma, reforma ustave, justična reforma, preosnova državne uprave, davkarstva, zbirne pravice, tiskovne svobode i. t. d. Ena glavnih nalog novega parlamenta bode federaliziranje Avstrije. O organizaciji volilnega boja se je razpravljalo na zaupni seji.

Hrvatska socialno-demokratska stranka je zborovala o božiču v Oseku. Tudi ta stranka se je v pretečenem letu kaj lepo razvila in je močno utrdila svojo organizacijo. O zboru, kateremu je sledil strokovni kongres, bodemo še poročali.

Angleški železničarji so objavili svoje zahteve, ki gredo glavno za tem, da se zniža delavni čas vsem, ki imajo opravka z voznim materialom na 8, vsem drugim pa največ na 10 ur. Vsak počitek naj iznaša najmanj 9 ur. Za nedeljsko delo naj iznaša plača poldrugi znesek; kdor nima dopusta, naj se ga odškoduje z enotedensko plačo. Splošno naj se zviša vse plače za dva, v londonskem okraju za tri silinge.

Delavski koledar za leto 1907

velja 72 h, v usnje vezan 1.30 K,
po pošti 10 h več.

Sodrugi in prijatelji!

Naročajte se na

— dnevnik —

ki bo izhajal med volitvami za državni zbor dva meseca in bo veljal 2 K na mesec, torej skupaj le 4 K.

Vsaka ponaredba in ponatisek je kaznlivo.
52—21 Edino pravi je 4

Thierryev balzam

le z zeleno znamko nune. Zakonito zavarovan. Davno znamenito, neprekosljivo domače zdravilo. — Cena 12 malim ali 6 velikim steklenicam ali eni specialni steklenici s patentno saporko 5 K franko.

Thierryevo centifolijno mazilo

je obče znano kot najboljšo domače zdravilo in vse se tako stare rane, vnetja, poškodbe. Cena 3 lenčkoma K 3-50, pošilja franko le proti naprej poslanemu denarju ali povratju
Lekarna A. Thierry v Pregradi p. Rog. Slatini
Bresturica s tisoč izvirnimi zahvalami brezplačno in franko.

Poskusite
in priporočite
≡ izdelke ≡

Vydrove tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

M. U. Dr. IVAN ROBIDA

strokovni zdravnik nervoznim in psihičnim boleznim,
v Ljubljani
Sodnijske ulice št. 6

večletni učenec prof. G. Antona (klinika: Halle a./d. Saale), učenec prof. R. Krafft-Ebinga (klinika: Dunaj), bivši hospitant odličnih klinik in
zavodov inozemstva.

Ordinira
od 11. do 12. in od 3. do 4.

Ordinira
od 11. do 12. in od 3. do 4.

Naročniki

ki ne dobe kake številke našega lista, naj takoj napišejo listek z naslovom:

„Reklamacija, „Rdeči Prapor“, Ljubljana“

in navedo, katere številke niso prejeli. Take reklamacije so poštnine proste.

Zaloga in tovarna

pohištva vsake vrste 1 52—50

Aleksandra Levi Minzija

Trst — Piazza Rosario 2 — Trst
(šolsko poslopje).

Bogat izbor v tapeterijah, zrcalih in slikah. — Ilustriran cenik gratis in franko vsakemu na zahtevo. — Cene brez konkurence. — Predmeti se postavijo na brod ali železnico, ne da bi se za to kaj računalo.

Listek.

Hans Kirchsteiger:

Pod spovednim pečatom.

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil E. Kristan.

Dalje.

Poleg Hercoga je sedel njegov odvetnik, profesor teologije, ki ga je bil škof dočlil, da zagovarja župnika.

Ljubeznjivo je gledal ta zagovornik na svojega klienta; zgovorno ga je rotill, naj prizna svojo krivico, pa mu je obljuboval, da doseže zanj lahko kazen. Ali zelo boječe je gledal duhovni odvetnik na škofa; saj bi ravno sedaj rad dobil kanonikat. Rimskega doktorja pač ne bi bilo dostojno, da bi šel za župnika kam na deželo. Zato je moral paziti, da si ne napravi škofa za sovražnika, ako se pretoplo zavzame za tako slabega duhovnika. Saj je vedel, da je cela seja le komedija. Odločeno je bilo, da se liberalnega župnika odstavi in kaznuje. Samo odkritosrčno priznanje bi utegnulo rešiti hudodelca najstrožjih cerkvenih kazenskih sredstev. Ali zaradi moža, ki je bil vedno na glasu liberalnega duhovnika si ne more človek pokvariti bodočnosti. Morda je ta naloga zagovora sploh sama nastavljena past, da bi mogel oddati izpraznjeni kanonikat mlademu Ligvorjancu, ki je v kratkem času pridobil škofovo naklonjenost in je sedaj njegov tekmeč.

Ura v škofovi sodni dvorani je odbila četrta četrt, čitalo se je spise in zapisnike, podajalo predloge in navidezne ugovore, skratka vso dolgo in dolgočasno pot cerkvenega kazenskega postopanja se je prehodilo s polževo hitrostjo, dasiravno je imel vsakdo jasno pred očmi cilj, ki ga je želel škof. To je izpoznal Hercog. Vedel je predbro, da je cela razprava samo formalna stvar. Zato je sedel na svojem mestu, kakor da mu ni cela stvar nič mar, kajti spovednega pečata ne sme prelomiti, brez tega pa ni zanj rešitve, ako se ne zgodi naravnost čudež. Cudeži pa so stvar tiste cerkve, ki ga po svojem škofu toži; zanj se torej tudi čudež ne more zgoditi.

Samo ko so prečitali pod prisego izsiljeno Lenkino izjavo, da je mlinar Gros oče njenega nezakonskega otroka, je prišla hipoma nova življenska moč v župnikovo, po dolgem jetništvu oslajljeno telo. Naenkrat se je vzprožil, oči so se mu zasvetile, globoko in silno je dihal. Saj ga ta izjava reši, škofov sramoteči sum je žnjo pregnan. Sedaj je dolgi grozni zapor pozabljen in odpuščen. Z vso častjo se lahko vrne domu k svoji ljubi občini, lahko zopet diha planinski zrak in gleda svoje gore. Da, pravični Bog ne zapusti svojih zvestih. In proti temu dobremu Bogu je grešil malodušno in brezupno! Toda tem vnetejši hoče poslej razglašati slavo in ljubezen božjo. Odstaviti hoče škofu in menihom vse muke.

Toda v te srečne občutke so zadonele mirne škofove besede kakor se strese toča nad žitnim poljem:

„Torej, gospod Hercog, kaj pravite k tej izpovedbi? Nosno ste poslali to osebo k svoji sestri, da je mogla tam skrivaj poroditi. Jaz, Vaš škof, Vas vprašam v imenu vsegavednega Boga: Ali je Jožef Gros oče tistega otroka?“

Z očmi, ki so bile ostre in rezke kakor bodeži je skušal škof preiskati obtoženčevo srce. Vedel je, da mora takemu pogledu ubežati vsaka laž.

Tudi vsi prisledniki so gledali s skrajno napetostjo na župnika. Celo oba duhovna pi-

sarja sta zrla preko svojih zapisnikov na starega moža. Krčevito sta držala peresa med prsti. Kaj zapišeta pač sedaj? Prvi korak v prostost ali duhovno smrtno obsodbo?

Dolgotrajen, pošasten molk je vladal v škofijski sodni dvorani. Ničesar ni bilo slišati razen tikatakanja velike stenske ure v črnem okviru in dihanje, ki je sunkoma prihajalo iz župnikovih prs. Muha, ki se je skrila v spise, da prespi zimo se je zbudila; brenčoč je zletela škofu mimo nosu in je butnila ob okno, da je padla omedlela na desko.

Trenotek za trenotkom je uhal in z vsakim hipom se je slabšal župnikov položaj. Zakaj ne odgovori takoj pošteno in iskreno, ako je nedolžen? Drugega za drugim je prepričal ta molk o njegovi krivici. V duhu so bili že vsi sodniki gotovi s svojo sodbo.

Polagoma, a enakomerno se je pobešala župnikova glava; oči so se mu skalile, kakor da išče pomoči, so se obračale zdaj sem, zdaj tja. Ali v pogledu vsakega sodnika je čital vprašanje:

„Zakaj ne govoriš, ako je govorila Magdalena resnico?“

Kaj je vse prebredlo v tem kratkem in vendar tako dolgem času župniku po glavi! Ali sme povedati resnico? Potrditi Lenkino izjavo? Ali ga ni svojo izpovedbo sama odvezala tajnosti svoje nekdanje izpovedi? Sama je imenovala otrokovega očeta; njemu torej ne more več škodovati, ako potrdi, kar je že znano.

Srce mu je utripalo, kakor da hoče počiti. Po žilah mu je bilo kakor kladiivo, da se mu je vse treslo po glavi. V vratu mu je bilo suho, da ne bi bil mogel iztisniti odgovora iz njego. Težje kakor mlinski kamen mu je legel spovedni pečat na glavo in na srce.

„In če velja življenje, ne smeš povedati, kar si izvedel pri izpovedi.“

To je kratki in enostavni cerkveni zakon. In čeravno ga prav tista cerkev toži in biča ter mu jemlje čast in svobodo, vendar se ne sme rešiti tako, da bi grešil proti njenemu najstrožjemu zakonu.

Zaman je prosil njegov pogled pomoči pri zastopnikih cerkve. Toda sedaj so našle njegove oči prostorček za rešitev. Uzrl je križ, ki je stal za prisego pred škofom.

In sedaj se je zopet zjasnilo njegovo oko, mirno je dihal in celo glavo je držal pokonci. Ako je njegov gospod in izveličar potrpežljivo trpel, mora tudi on tako ravnati iz ljubezni do njega.

Škof ni prezrl tega pogleda in še enkrat je vprašal:

„Spričo našega križanega odrešenika Vas rotim, da izkažete čast resnici: Ali je Jožef Gros oče tistega otroka?“

Še enkrat je splaval duhovnikov pogled od okrogle škofove postave, od purpurne, nad trebuhom močno napete obleke, od križa z briljanti, visečega na zlati veržici tja do gole Kristove prikazni na razpelu. Potem je pogledal škofu tako ostro v oči, da jih je moral pobesiti in odgovoril je s krepkim glasom:

„Kar je znano meni slabemu človeku, ni Jožef Gros otrokov oče.“

S temi besedami je izrekel sam sebi duhovno smrtno obsodbo. Sveti spovedni pečat mu ni dovolil, da bi govoril drugače. S tem pa je postavil tudi zvesto Lenko, ki je zapustila dunajsko službo njemu na ljubo, ki je zanj delala, ki mu je posodila prihranjeno plačo, na laž. Spovedni pečat je zahteval to posredno obrekovanje.

„Tedad je Magdalena Zehetner podla lažnjivka in samo službena tajnost preiskave jo more rešiti tožbe radi žaljenja časti pred posvetnim sodiščem. Tako hudobno, lažljivo, krivoprisežno osebo ste Vi, duhovnik, trpeli leta in leta v svoji hiši — Škofov glas se je sedaj izpremenil iz globokega ogorčenja v ironijo, — „toda seveda, saj je bila Vaša mladinska ljubezen, tovarišica Vašega greha, mati Vašega otroka.“

Kurja polt je obšla prečastno sodišče. Tako pokvarjen duhovnik sedi pred njimi in dihati morajo zrak, ki ga je okužil on. Kaj je pomagalo, da je župnik Hercog zatrjeval svojo nedolžnost. Otrok je bil rojen v hiši njegove sestre, ki je bila celo detetova botra in ga je vzgojila kakor svoje. Najhujše pa je bilo, da je njen mož pred škofovimi inkvizitorjem, ko je prišel v hišo povsem neuljudno zaloputnil vrata. Tako preziranje cerkvene avtoritete je žalostno znamenje propalosti obitelji, s katero je župnik v sorodu. Sad ne pade daleč od drevesa.

Dalje prih,

Izšla je v založbi časopisa «Naprej» v Idriji I. knjiga

Pod spovednim pečatom

katero je spisal bivši katoliški kapelan H. Kirchsteiger. — Cena I. knjige, obsegajoči 312 strani, znaša 2 K 60 vin.

Vsakemu prijatelju dobrega in poučnega branja knjigo «Pod spovednim pečatom» prav toplo priporočamo. — Dobi se v Ljubljani v knjigarni L. Schwentner; v Gorici v knjigarni A. Gabršček ter v Idriji pri upravi lista «Naprej».

Ugodna prilika za nakup radi stečaja neke velike tovarne

samo 3 goldinarje

štane poštni zabojček 6 kilogramov celotne teže (približno 50—80 komadov) pri šitaskanju malo poškodovanega, lepo zvrčenega, rožno disebnega

25—21

toaletnega mila

vonja vijoličnega, vrtničnega, osoničnega, solnčičnega, spajkinega, lilijno-miščnega, šmarničnega, brekvinovnega cveta i. t. d.

Razposilja proti povzetju

podjetje Manhattan

Budimpešta VIII, Bezeredy-utca 3.

Delavskim društvom dobavlja najceneje: Predmete za šaljive bazare in srečolove kakor tudi vse predpustne predmete, koriandoli, serpentine, gumane številke za knjižnice, kuverte, papirne čepice, girlande, karte za šaljivo pošto, kotilonske rede, slavnostna in odboriška znamenja. 6 15—11

VUNIBALD PLANN

Dunaj, VI., Wallgasse 19, (nächst Rajmundtheater)

Potniki v Ameriko kateri kolijo dobro, po ceni in varnostno potovati naj se obrnejo na Simona Kmetelca v Ljubljani Kolodvorske ulice 20. Vsakovrstna Pojasnila daje se brezplačno.

Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg

Telefon št. 163.

v Ljubljani

Telefon št. 163.

2 52—22

priporoča svoje

izborno pivo v sodcih in v steklenicah.

Telefon št. 187.

Zaloga v Spodnji Šiški.

Telefon št. 187.

